

Projekti integrētai mantojuma attīstībai: UNESCO perspektīva

Ieva Švarca,
UNESCO Latvijas Nacionālās
komisijas kultūras sektora vadītāja
Cēsis, 19.03.2019

Kas ir UNESCO?

- UNESCO – Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija;
- Specializēta Apvienoto Nāciju organizācijas aģentūra, kuras misija ir sniegt ieguldījumu miera veicināšanā, nabadzības izskaušanā, ilgtspējīgas attīstības sekmēšanā un starpkultūru dialoga veidošanā ar izglītības, zinātnes, kultūras un komunikācijas un informācijas palīdzību.

© UNESCO

UNESCO būtība

- Miera ideju īstenošana caur cilvēces intelektuālo un morālo solidaritāti;
- Nevis «svešais» un «savējais», bet visai cilvēcei kopīgas, vienlīdz svarīgas un saglabājamās vērtības;
- Starpkultūru dialogs un sapratne.

© UNESCO
Autors: *Véronique Dauge*

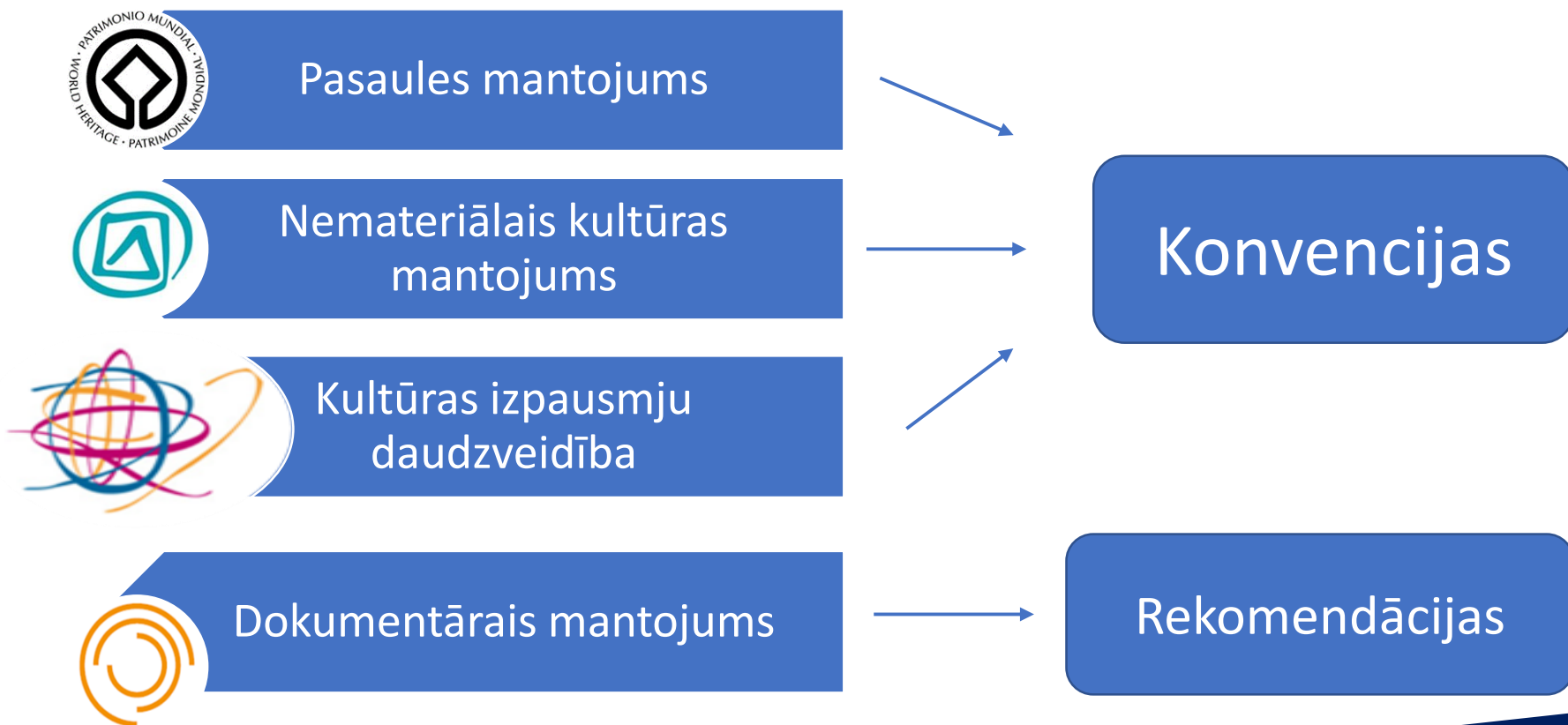

Foto: Pixabay

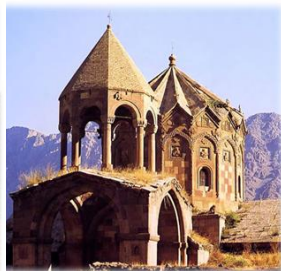
© M & G Therin-Weise

UNESCO programmas kultūrā

Pasaules mantojums

- Jebkura vērtīga kultūras vai dabas objekta bojāšanas vai izzušana ir zaudējums visām pasaules tautām;
- 1972. gadā pieņem UNESCO Konvenciju par Pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību
- Pamatkritērijs – īpašas nozīmes pasaules vērtība,
- UNESCO Pasaules mantojuma saraksts – 1092 vietas
- Kultūras un dabas mantojuma objekti – pieminekļi, dabas parki, pilsētu vēsturiskie centri, senkapi, kapsētas, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība.

Nemateriālais kultūras mantojums

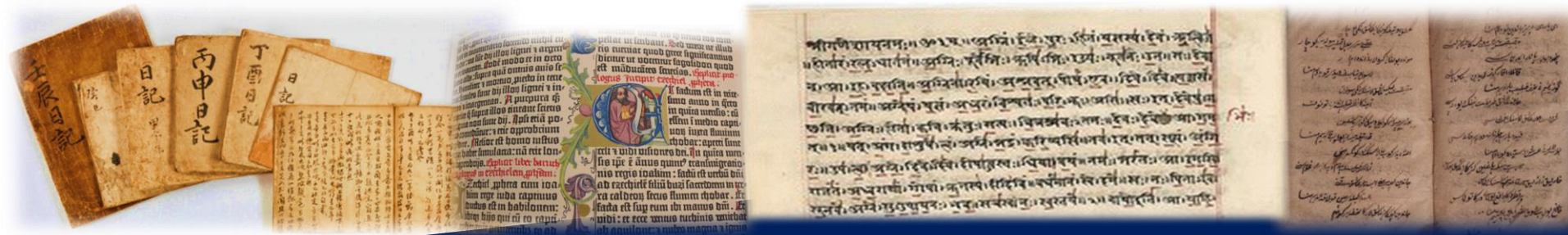

- 2003. gada UNESCO Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu;
- Pamatideja – dzīvo tradīciju izcelšana, pievēršanās cilvēkam kā vērtībai un vērtības nesējam;
- “Nemateriālais kultūras mantojums” nozīmē paražas, spēles un mutvārdu izpausmes formas, zināšanas un prasmes, kā arī ar tiem saistītus instrumentus, priekšmetus, artefaktus un kultūrtelpas, ko kopienas, grupas un dažos gadījumos – atsevišķi indivīdi atzīst par sava kultūras mantojuma daļu.

Programma “Pasaules atmiņa”

- 1992. gadā izveidota programma “Pasaules atmiņa” – īpašs pamudinājums ir Sarajevas Nacionālās bibliotēkas iznīcināšana;
- Pamatideja – atmiņu (saturs) trauslums un izzūdāmība;
- Dokumentārais mantojums ir cilvēces kultūras mantojuma daļa, kas ietver informāciju par cilvēces, kultūru un valodu daudzveidību, kā arī vēsturē piedzīvoto pierakstītā, uzzīmētā, gravētā vai jebkā citādi dokumentāri fiksētā veidā uz jebkāda iespējamā informācijas nesēja.

Integrēta kultūras un dabas mantojuma attīstība

- Vērtības

- Vertībizpratne, vīzija

- Projekts

Projekti integrētai mantojuma attīstībai

Projekti integrētai mantojuma attīstībai

Projekti integrētai mantojuma attīstībai

Avots: ainavudargumi.lv

Projekti mantojuma izglītībai: UNESCO Jauno mantotāju skola

- Iepazīt vērtības un to radīšanas, novērtēšanas, saglabāšanas procesu no dažādām perspektīvām;
- Tikšanās ar nozares profesionāļiem;
- Piedalīšanās, pašiniciatīva.

Foto: K.Cimmermane

Foto: M.Drīliņa

UNESCO LATVIJAS *dārgumi*

Paldies par uzmanību!

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

Rīga, Pils laukums 4 – 206

Telefons: 67325109

E-pasts: office@unesco.lv

www.unesco.lv